

Наш Лемко

РІК II.

Ч. 14 (38)

Львів, 15-го липня 1935

Виходить двічі в місяць.

Адреса: Львів, Руська 18. Тель. 257-90

NASZ LEMKO, LWOW, RUSKA 18.

ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Річно 3 вол., Піврічно 1'80 зол., Чвертьрічно 1'— зол.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 1/2 ам. дол. або рівновартість.

ТОРГОВЕЛЬНА ШКОЛА в Яворові

Кружок „Рідної Школи“ в Яворові відкриває з днем 3. вересня 1935. р. приватну коєдукційну однорічну Торговельну Школу. Ціль: дати українській молоді в короткому часі, дешево, фахову освіту. Програма: взірцем послужили однорічні абітурієнтські курси. Як предмети навчання входять: купецькі рахунки, книговодство, кореспонденція, економія, господарська географія, організація і техніка торгівлі, товарознавство, кооперація, писання на машині, стенографія, українознавство, німецька мова. Умови прийняття: укінчення 6-ої гімназ. кл. або рівнорядної. Зголошення до кінця серпня 1935. р. Подання вносити до Кружка У.П.Т. на руки Дирекції укр. гімназ. в Яворові. До подання долучити: 1. шкільне свідоцтво, 2. метрику уродження, 3. опис життя, власноручно написаний, 4. свідоцтво моральности, якщо свід. шкільне давніше, як за послідний піврік. Оплата: около 15 зл. місячно, незасібні дістануть знижку. Приміщення: приватні станції в Яворові дуже дешеві, евентуально в Бурсі ім. Франка.

НАСПІДКИ БУРЕВІЮ

Буревій, що в першій половині червня перейшов над сяниським повітом, знищив збіжжя в таких селах: Поляни суровичні, Пулави, Суровиця, Дарів, Мощанець, Буковиця, Петрова воля, Карликів, Токарня, Буківсько, Боше, Небещани Довге, Писарівці, Прусик, Сторожі вел, Загутинь. У багатьох селах знищив буревій збіжжя на 100 проц., в інших на половину.

ВСТУПНІ ІСПИТИ ДО ГІМНАЗІЇ

На 80 учнів, що здали до сяниської гімназії, до 1. класу, є аж... 4 українців. Це, врешті, не дивниця, коли в гімназії є такі вчителі, що прилюдно жалуються на „затшенсене поповічуф“ у сяниській гімназії.

Члени Кружка «Сільського Господаря» в Вороблюку, що радо читають, передплачують точно та поширюють щоденний український часопис «Новий Час», тижневики «Народню Справу» та двотижневики «Наш Лемко».

Югася Філь

Клонися доню Україні

Приголуб'ю свою доню,
В очка сині поцілую,
У вишивану сорочку
Вберу, віночком осную
Русяві коси на голівці...
У неділеньку — святую
У церквцю понесу.
— Клонися, доню, Україні,
Молися квітко за Народ.
Молися серденько єдине
За волю нашу, волю скорб;
Бо Господь дивиться з небес.
І Господь сяє на землі,
Він дасть щастя нам —
Бо Він могутній, всеблагий!
І зложить рученьки рум'яні
Моя маленька квітка-доня.
Розтулить устенька кохані
Сердешна радість моя...

Старайтеся про полекші на випадок градобиття

Часті градові бурі та й інші стихійні катастрофи приносять хліборобам великі шкоди. Державний уряд обов'язаний признати їм податкові полекші, одначе про це повинні памятати найперше ті, що потерпіли шкоди. Тому до вісьмох днів від часу, як повсталася шкода, треба внести самому або збірно подання до скарбового уряду, зазначаючи точно кого (адреса), коли і яка постигла шкода. Коли пишеться збірне подання, треба навести дані від кожного окремо і кожний пошкодований мусить особисто це подання підписати. Треба подати, на котрих парцелях і в яких розмірах сталася шкода. Після жнив треба внести друге письмо до скарбового уряду і подати висоту шкоди, а саме: кілька пошкодованих надіявся зібрати, а скільки справді зібрав, і просити уряд, щоб відписав податки. Уряд відписує податки тільки тоді, як шкода доходить бодай до 20%.

Поширюйте „Нашого Лемка“

Лемківський говір у світлі останніх наукових дослідів

З поміж багатьох різних питань і зв'язаних з Лемківщиною та її своєрідними питомостями, на одне з перших місць висувається питання лемківського говору.

Лемківщина, як знаємо, одна з найдалше на захід висунених українських етнографічних земель, цілою своєю культурою так матеріальною як і духовою виявляла й виявляє доволі велику відрубність, чи пак відсталість від решти українських земель.

Та всетаки, всі ці прикметні Лемківщині відрубності, ніколи не промовляли за тим, що осьто Лемківщина це неукраїнська земля, а лемки не українське плем'я. Та в одному прикметному для лемків явищі можна було спорити про те, чи лемки це справжні українці, чи лиш якісь мішанці різно-племінних культур.

Тим явищем була мова лемків, чи пак беручи справу зо становища загалом українського — лемківський говір. Як країна, що своїм клином врзалася в далеко на захід, а в Словаччину на південь, Лемківщина під зглядом мовним уявляє собою доволі цікаву мішанину мов: української, польської та говору словацького (частини чехо-словацького).

І ще в минулому сторіччі вчені

дослідники мовознавці такі як І. Верхратський, Брех, досліджуючи говір лемківський в своїх працях доказали великий вплив на нього мови польської та словацької.

У часах повоєнних справа лемківського говору в мовознавстві стала знову дуже модна й актуальна. Річ у тому, що Польща, коли закріпила достаточну свою владу, почала поволі винародовлювати поодинокі українські етнографічні землі (Волинь, Холмщину, Гуцульщину), й між ними особливу увагу звернула на Лемківщину, країну, що безпосередньо межує з її корінно-польськими землями. — А знаючи, що основою національного життя кожного народу, кожної національної групи є мова, навела особливо сильну протиукраїнську боротьбу на Лемківщині, як території, що під зглядом мови дуже зближена до польської, і що своїм географічним положенням їй найближча. Вислідом цієї акції на Лемках були різні по польськи писані (спеціально для лемків) книжки, букварі і т. д.

Зновуж у науці польській зокрема в мовознавстві поширювали погляд, мовляв, говір лемківський з українською мовою не має нічого спільного, а за те деякі його позначки вказують на те, що це говір

польський, або на польській мові побудований. За таку найважливу ознаку лемківського говору, позначку, що зеднює цей говір з польською мовою, вважали наголос або акцент, що в лемківському говорі (і в польському теж) є сталий, цебто нерухомий і постійно спочиває на одному й тому самому складі слова (а український наголос є рухомий).

Пр. пол. вода, лем. в'ода, укр. вода і т. д. Крім наголосу, поляки наводили ще й інші ціхи лемківського говору — ціхи, що їх теж подибуємо в польській мові, і які мали б потверджувати згодом не мовби то лемківський говір більше зближений до польської мови чим української. Очевидно, що з такими зі становища науки як слід не обумовленими закидами прийшлося нам Українцям боротись подібно як і з іншими ворожими зазіханнями. До того ще слід підкреслити, що такий доказ на польськість лемківського говору як сталий наголос з наукового становища не є і не може бути доказом, бо про цілість мови чи говору самий наголос ще не рішає, і таких ціх треба було б багато більше, щоб польській науці признати правду.

Очевидно, що українські мовознавці стали боротись з такими ніяк не оправданими закидами в бік лемківського говору. Почались отже докладні badania Лемківщини

Крибаві ягідки

В хаті вдови Петрихи діти плачуть. Вони простягають до матері свої рученята і зворушливим голосом просять:

— Мамо, ми голодні! Мамо, мамо, ми хочемо їсти! Дай нам хоч трошечки, хоч малесенький шматочок хлібця. Ах, нам так хочеться їсти...

Слова вриваються, плач придушує їх, — мов кліщами стискає горло.

І в матері сльози блистають ув очах та проте вона заспокоює дітей:

— Цитьте, дітоньки! Цитьте, мої нещасні голубята. Заждіть трохи. Ось я зараз піду в ліс, назбираю ягід, продам, куплю муки і спечу вам хлібця, пиріжків... ага.

Дітей заспокоює та в самої серце рветься. Якщо помогло би це, то вона вирвала би своє серце з грудей та дала би дітям — на те вам, діточки, мое серце та заспокійтеся. Але годі; серця з грудей не вирвеш та й дітей цим не заспокоїш.

Петриха зігнула важко; насилу здержала вириваючі сльози. Вона метнулася по хаті, знайшла горнець і вперту хустину, кинула дітям кілька потішаючих слів і побіжала...

Хотіла-б як найскорше зайти в ліс, але ноги чомусь не хочуть її слухати, — плентаються.

Добру годину йшла, поки опинилася на зрубі. Тут оглянулася боязливо — чи не видно часом лісничого?.. Бо лісничий, як побачить, то зловить, ягоди відбере, або висипає їх, помисить ногами, розіб'є посудину, обідре з лавів, ще й поб'є. Хвильку водила очима довкола. Тихо, ніде нікого не видно.

Зігнулася до землі, розгорнула буйну траву, а там ягідки такі, як коралі; аж просяться, щоб їх зірвати та наповнити ними горнець.

Збирає. Тихо, мов примара яка, ворушиться зігнена між травами та корчами і кладе в горнець червоні ягідки. Ніжний запах дозрілих ягідок ласкоче ніздра, кортить язик, розбурхує голодні кишки. Та вона не їсть, ні. Треба продати і купити хліба, бо там в хаті голодні діти.

У воздуху безжурно виводять свої трелі всілякі пташки та Петрисі все здається, що це її діти-соколята плачуть:

— Мамо, ми голодні! Мамо, мамочко, ми хочемо їсти...

А високе сонце пече, припікає; спрага томить. Бідна вдова кидає час до часу короткий погляд по околиці — чи лихо не надносить часом лісничого. З десять разів підводила голову та ніде нікого не було видно. Аж нараз: Ох, Господи!

Серце вдарило молотком, очі остовпіли, — лісничий гнав просто до неї. Як засилена пташка, стрибала Петриха по високій траві. Що сили рвалася вона.

— Ох, коби скорше, щоб лише дістатися на поля, а там люди, — чейже оборонять.

Та ноги в траві плутаються, на місці дріботять. Піт заливає очі та вона біжить далше. Ось, ще трохи і вже втече.

Але лісничий все ближче, ближче, ось, ось досягне її. Петриха добула сил і раптом... Нога заплуталася між зіллям і вона з силою гримнула на землю. Головою вдарила об пень; бриснула кров. З розбитого горця покотилися ягідки і змішалися з теплою кров'ю.

Надбіг лісничий, похилився над удовицею Петрихою; вона не жива.

Там у хаті троє маленьких діточок жде своєї матері. Найстарша, семилітня Олюся вибігає аж на дорогу і дивиться, дивиться... Всі негерпляче ждуть, що ось, ось верне мати та принесе їм любих ягідок.

Та все по давньому, лише сонце скривалося за чорну хмару. Возняна рука вказувала на лісничівку, местники зроджувалися... За кров удовиці, за вдовине серце, за малих сиріток.

П. Попередний.

під оглядом мови, що мали виявити цілий фальш про польськість лемківського говору. З поміж кількох праць, посвячених лемківському говорові, хочемо тут згадати про дві останні праці українських мовознавців а саме **др. проф. Івана Зілинського, дослід, «Лемківська говірка села Явірок»** та магістра **Й. Шемлея («З дослідів над лемківським говором»)**. У цих працях і один і другий вчений, на підставі мовних дослідів доказують, що говір лемків, хоч у підложжі має дещо мовних цих польських та словацьких, але в цілому він є лише говором українським і лиш у такій площині треба його досліджувати.

Найкращий на це приклад, говірка села Явірок, що хоч дуже висушена на захід, і знати на ній сильний вплив мов польської та словацької то в своїй мовній основі говірка цього села належить лише до говорів українських. Дві згадані праці, це ще один доказ, що всілякі експерименти з Лемківщиною зайві, бо Лемківщина це споконвіку українська земля, а лемківський говір — говір український.

О. Семир.

Народний, домовий і хатний промисл не підлягає приписам промислового права

Розпорядження міністра Промислу і Торговлі звільняє названі види промислу від приписів промислового права та разом дає означення кожного з цих промислів, а саме: а) народний промисл — це виріб мешканцями села предметів для вжитку, або прикрас, переважно з народними (етнічними) прикметами, що спираються на місцеву народню традицію, із власного, або з набутого сирівця (матеріалів), у власних варстатах праці власними силами, або теж виключно при допомозі осіб, що належать до родини.

б) Домашній промисл становить тільки побічне зарібкове заняття, що його виконує одна особа без ніякої допомоги у вільний час від головного домового, або фахового заняття.

в) Хатний промисл маємо тоді, коли на підставі умови з ремісниками, купцями, або посередниками і т. п. фахово й для зарібку, власними силами, або виключно при допомозі осіб з найближчої родини, вироблюємо, перероблюємо, або викінчуємо предмети, замовлені купцями, якщо цю роботу виконуємо виключно на рахунок купця, у власному мешканні, або в іншому місці, де купець-промисловець не нормує умови праці. Це треба знати, щоб боронити себе перед різними клеветами, або донесеннями.

Як живуть бачванські українці-лемки

Українці в Білгороді (Београд) переживали в березні ц. р. радісні хвилини рідної пісні, рідного слова та рідної музики.

„Українське артистично-драматичне Товариство“ в Білгороді вивело на сцену стару та разом вічно молоду оперу Артимова „Запорожець за Дунаєм“.

Стара козацька кров заграла в жилах всіх нащадків колишніх славних козаків українців і еміграція заповнила величезну салью по береги. Гра і співи вийшли якнайкраще. Наші брати українці в Югославії дали доказ, що гідно придержуються рідної мови згідно з Шевченківськими словами: „І чужому навчайтесь й свого не цурайтесь“...

Вони видають в Пишкоровцях український часопис „Рідне Слово“ — та в Дяково „Руські Новини“.

Наводимо за „Руськими Новинами“ деякі стрічки, щоб кожний пізнав, як зжилися наші брати лемки в бачванських сторонах. Там жида на лік немає, організація та високопоставлена кооперація викурила всіх п'явок. Лемко всюди однаково завзятий.

„Словенци найменши од шницких славянских народох, бо ест их на цалим шведе ледво милийон и пол, а от того у Югославії жие округло милийон Словенцох. Але у просвіти стоя вони найвише, єдини ше Чехи можу з німа равнац, лем ческа просвіта у векшини безбожна и на концу им принеше лем чкоду, док Словенци вирни и свидоми хрнстаяне-католики. Найлєпше познац просвищеносц народа по числу книжкох и новинох, котри виходза на язюку дотичного народа. А на словенским язюку було влоні 9 дневни новини, 33 тижньово и 147 мешачни новини, шницких 231. — И задругох (кооперативох) маю Словенци найвещей у нашей держави и їх кооперативи и у тей кризи найлєпше стоя“.

Отже бачимо місто нашого „лем“ милозвучне, тамошне „лем“.

Наші Брати за Оксаном прохают Вас, щоб Ви писали про все, що діється у Ваших сторонах; Вони хочуть жити рідним словом. На це маєте свій рідний часопис „Наш Лемко“, щоб Ви забирали голос у народній праці, подавали свої замітки, спостереження та домагалися рад і вказівок.

Короткий політичний огляд

Чеський міністр заграничної політики д-р Бенеш їздив в політичну гостину до Москви та з Москви через Україну вернув до дому. В Москві перед Сталіном і Літвіновом балакав про всеславянське братерство і про давну приязнь чеського народу з московським.

З Москви поїхав на Україну і тут довше задержався. В Києві в міській театрі кат українського народу, москаль Постишев, казав на приняття дорого гостя виставити прекрасну українську песу з козацького побуту: „Запорожець за Дунаєм“. Після того поведи Бенеша на показовий колгосп „Комуніст“ під Києвом. Перед виїздом з Києва Бенеш заявив, що Чехословаччина хоче навязати якнайтісніші взаємини з Україною, тим більше, що Чехословаччина межує з українськими землями і що українська та чеська мова дуже зі собою споріднені. До того українське народне відродження дуже подібне до чеського.

Польські часописи прийняли промову Бенеша в Київі дуже ворожо, підозріваючи, що Бенеш хоче через Галичину добитись безпосередньої стичности з большевиками. Польські часописи пишуть, що підчас побуту Бенеша в Москві вирішено, щоби большевики перебудували на Україні свої залізничі шляхи на таку ширину, яка є в цілій Европі, та Чехословаччина збудує через Закарпаття два нові шляхи аж до буковинської границі, щоб через Буковину мати безпосередній звязок з большевицькими залізницями.

Німеччина горячково зброятся, але її владні чинники при тім завжди не забувають заявляти, що вони війни не хочуть, що вони зброятся тільки для своєї безпеки, оборони своєї держави. Та це вони роблять тільки для заграниці, але в себе, дома, підготовляють молодь для наступу на Схід, на Україну. Молодь вони виховують так, що славяни, це натул історії, це не народ, а німців створив Бог на це, аби над менше цінними українцями, білорусинами панувати. Здається, що Німеччину ще раз треба буде дуже побити, щоб відмовилася від снів на запанування над усім світом.

Прибалтійські держави Латвія, Естонія і Литва дуже боються війни. На їхніх територіях має прийти до зудару між Німеччиною й Радянським Союзом з одного боку, та між Польщею й тим самим союзом з другого боку. Території цих невеликих балтійських держав мають бути тереном фронту, а ми з світової війни добре знаєм, що це значить. Та вже найбільше потерпіли в будучій війні Українці Галичини й Великої України.

Українське життя по всему світу

На Поліссі, де перестали існувати „Просвіти“ і де зникають українські кооперативи, йде велика агітація за будівництвом „домів людських“.

В німецьких часописах, що виходять у Румунії, поміщено багато статей на українські теми: про Грушевського, Шевченка та українців на Зеленому Клині. Цілий світ величає Українців та признає, що від існування України залежатиме спокій всіх сумежних держав.

Українці в Баялуці (Босня) живо організуються, бо народня організація найкращий засіб у боротьбі з лихими обставинами. Так і нам треба організуватися та не нападати брат на брата. Вони будуть у кожному селі Народні Доми, але ми — хоч маємо свої ліси та каміння, не дбаємо, щоб побудувати у наших селах читальняну хату.

Заходом Українського Наукового Інституту в Берліні відбувся в салі тогож Інституту виклад про господарське життя на Великій Україні.

У 9-ті роковини смерті отамана Симона Петлюри зібралися на його могилі представники українських установ Парижа, що покрили гріб квітцям. Потім відбулася в Бібліотеці ім. С. Петлюри (його замордував у Парижі жид Шварцбард) — академія в честь Покійника, на якій промови про нього виголосили ген. Богомолець і професор Шульгин.

Василіянська школа в Бразилії

Управа монастиря оо. Василіян у Прудентополі відкриває при монастирі конвікт і середню школу (гімназію) для хлопців, що хотять посвятитися духовному званню і стати місіонерами.

Діти згоріли живцем

В селі Опові біля чехословацької границі один селянин працюючи в полі, залишив троє своїх малолітніх дітей у недалекій буді, яку поставив з тростини і шувару. Підчас праці оглянувся і побачив, що буда вже догоряє. Прибіг на місце і знайшов тільки обгорілі трупи своїх дітей. Подібна подія склалася в селі Нове Бано, де згоріла ціла хата, а в ній двоє дітей.

Тому, конечно треба заводити у селі Діточі Садки.

Як живуть большевики

В Большеві помер (38-літній Ігралім Баві, що був 78 разів жонатий; такого бажалося писаці „Лемковини-Сибір“. В Харкові інж. Малишев (з походження жиदिще) продовж півтора року убив 20 жінок. Це все доказ безбожного — розпусного життя.

Кооперативне майно треба добре берегти перед непотрібними втратами! Тому всі товари і готівку кооператив слід негайно забезпечити від крадежі з вломом в одинокому українському **Товаристві взаємних обезпечень „ДНІСТЕР“** у Львові, вул. Руська ч. 20.

Криваві галабурди польських безробітних у Франції

В Парижі і в Ліль підбунтовані комуністами польські робітники хотіли дістатись до польських конзулятів. Але конзулі не хотіли їх прийняти. Тоді робітники силоміць вдерлись до конзулятів. Проти них вийшла французька поліція і прийшло до кривавої бійки, від котрої було кільканайтять осіб ранених.

Мамо, який твій перший, святий обов'язок?

Перший обов'язок супроти твоєї дитини навчити її любити Бога й Батьківщину. Попри щоденну молитву хай твоя дитина навчиться мовити молитву за щастя й долю України. Хай найменше, коли тільки зложить до Бози рученята й скаже „Дай, Бозю, здоров'я татові, мамі“, додасть ще „і добру долю та щастя Україні“. Важний обов'язок твій, мамо — це навчити дитину змалечку знати, хто вона. При перших словах, що їх говориш до дитини, скажи їй: „Ти, синку, українець, ти доню, українка ми всі українці, земля, яку ми замешкуємо, називається Україна“. Це мусить знати твоя дитина з хвилиною, як навчиться першого слова.

Чи передплачуєте вже „Жіночу Волю“? Якщо ні, зараз висилайте 2 зл. буде цілий рік приходити до Вас найкраща жіноча газетка „Жіноча Воля“, Коломия, вул. Замкова ч. 27.

Жидівська підлість

В Коріниці, пов. Ярослав, жид Майліх Зільберман хотів знищити кооперативу. Для того намовив двох несвідомих селян Кашака і Ціхоцького і вони рішили вломом зруйнувати кооперативу. Та вартові їх приловили, тоді вломники почали стріляти і вбили вартового Михайла Онішка. Поліція вбивників арештувала, а жида звільнила. Зільберман признався, що він посилав їх ограбити кооперативу, але не казав вбивати. Рідко коли вдасться, доказати жидам їх неволю, підлу роботу на селі. Цей випадок повинен врешті відкрити очі всім затуманеним „жидівським Іванам“, може тепер пізнають, яку Юдину роботу виконують, коли за жидівське тепле слово і миску сочевиці руйнують свій власний нарід.

Українське летунство в Америці

Праця над розбудовою українського летунства в Америці, що її започаткував Союз Гетьманців Державник в Америці, поступає вперед. Студенти Летунських Шкіл Союзу Гетьманців Державників в Шікаго й у Детройті кінчать вступну підготовку та приступають до практичних вправ на літаках „Україна“ і „Львів“. Сего літа гетьманц уладжують ряд летунських днів для зацікавлення Українців Злучених Держав Америки і Канади українським летунством. Досі відбулися такі летунські дні в Нью-Йорку та у Філядельфії, відбудуться у Вінніпегу, Едмонтоні, Шікаго, Клівленді та в Детройті. Ряд українських кольоній, які здавнені замешкують наші брати Українці лемки, вислали листи з проханням уладити і в них такі летунські дні. У цілому світі серед українців велике зацікавлення українським летунством.

Сучасний Довбуш

В Косівщині на Гуцульщині гуляє довший час Куриляк, що подає себе за другого Довбуша. Куриляк нападає переважно жидів, богачів, та ограблене майно роздає бідним та покривдженим, тому люди його скривають.

Сиди вусе тихо, як бороду голять

Коло Крем'янця виколав Михайло Власюк глиняний горшок зі срібними та золотими монетами з давньої давнини. Гроші йому забрали.

Безробіття в Аргентині

Недалеко Буенос Айрес створили місто безробітних, киди зїзджались безробітні з цілої Південної Америки. Між ними багато в своїх надіях заведених чужинців. Більшість з них ходить на принагідні роботи. Зароблені гроші дають до загальної каси. Єдність між ними подивугідна. А повага і гумор з яким зносять свою важку долю, справді небували.

ПРИГАДКИ

З цим числом висилаємо чеки та прохаємо Всіх вирівняти передплату по кінець ц. р. Також деяким, що не могли досі вислати передплати за перший піврік, пригадуємо, що на правду не можемо довше ждати. Немає другого дешешшого, будуючого часопису. Рівночасно приєднуйте „Нашому Лемкови“ нових передплатників та присилайте адреси Ваших знайомих. Не нищьте чеків, дайте сусідови, щоб і він став читачем „Нашого Лемка“.

Не даймо себе використовувати

Лемківщина — багата країна, але за те ми лемки, мешканці Карпат — бідаци. Багаті наші гори в різні скарби, але щож, коли ми з тих скарбів не користуємо, лише користають з них різні зайди-п'явки й для нас остаються тільки охляпи. Спеціально маємо тут на думці лісові багатства, а саме: різні ягоди, малини, гриби. Для багатьох, в часі переднівку збирання лісових плодів буває самотнім джерелом прожитку. І власне тут різні „ганделеси“ немилосердно нас використовують та грубо на нас заробляють. Може дехто скаже, що це дурниця й що не варто такої справи виводити на часописні сторінки. Отже так воно не є. Для нас лемків збут лісових плодів — це справа першорядної ваги. Забагато визиску на цій ділянці, щоб можна було поминути її мовчанкою. На доказ наводимо таку подію:

У минулому році обильно зародили в наших лісах малини. Десятки й сотки людей кинулося на збір малин, щоб заробити який-такий гріш. Щодня можна було бачити чимало людей, як вони волікли на собі повні посудини малин. І все те йшло до Риманова. Милинами прямо засипували місточки. А „ганделеси“ лише по бороді мускалися від задоволення та збивали грошки. Вони платили за 1 кг. малин з початку по 10 гр., пізніше тільки по 8 гр. Описля вони винаймали фірманів і відставляли малини до Тарнова, де й продавали по 40 гр.

за 1 кг. За доставку, платили фірманам по 4 гр. від кільограма. Значить, на кожному кільограмі малин жиди заробляли на чисто 26—28 гр.

Отже за те, що люди серед спеки лазили по зрубках, дерлися по корчах та йшли кілька а то й кільканайцять кільометрів до міста — заробили по 8 гр. від кільограма малин. А жидівня за те, що нічо не робила, заробляла по 26 — 28 гр. До того ще поводитися жиди так, наче велику ласку робить людям, — забираючи їхню працю за пів-дурно.

І це не є якийсь самотній типовий випадок, але він повторяється що року. Пощо воно має так бути?

Перестаньмо вже раз напихати своїм грошем чужі кишені!

На нашу думку, найкращий вихід з цього положення, це **зорганізування кооперативного збуту лісових продуктів**. В першу чергу повинні цим зайнятися кооператори, щоб положити край жидівським спекуляціям. **М. Н.**

Замітка: Таке теж діється по цілій Лемківщині. З Команецьких сторін аж до Сянока приносять лісові ягоди, скільки намозолиться наш брат з Горличчини, заки дійде до Горлиць і напрошується на свою працю; тому конечно повинні найтися совісні люси в кожному селі та кооперативно збувати всі лісні ягоди і гриби. Кооперація захоронить село перед визиском і посередниками.

Ой куме, куме добра зорівка...

Свідомі Лемки згіршилися тим, що Ап. Адміністратор не дозволяє ширити тверезости на Лемківщині українському протіяльогольному товариству „Відродження“, та радить, щоб се робили читальні Качковського. Справу ту треба зовсім інакше розуміти. Ап. Адміністратор тому так сказав, бо він щойно тут прийшов і не знає відносин, а як пізнає тутешні відносини добре, тоді буде зовсім іншої гадки. Ходить про це, що читальні Качковського не можуть поширювати тверезости, бо вони якраз поширюють п'янство і схизму і тому є шкідливі „під кожним оглядом, а найбільше під церковним і релігійним“.

Що ті москофільські читальні ширили православ'я, бачимо з того, що перша православна бомба на Лемківщині вибухнула в 1926 р. в **Тилпіві**, і то якраз звинула вона собі гніздо в читальнянім домі. Як загально називають „кулко“, де відбувалися всі наради, агітації і де приміщено батюшку і його часовню.

Рівнож інші читальні Качковського на Лемківщині були осідками православної агітації, бо там приходили агітатори, газети та книжки, які були за православ'ям. Таксамо і тепер читальні Качковського навіть по чистих гр. кат. селах закладають батюшки пр. у Пантній. При таких закладах вивішують портрет Наумовича — який був гр.-кат. священником та відтак став відступником і піш в на православ'я. Кожний розумний признає, що такий батюшка не буде радий, щоб в такій читальні був гр. кат. дух, а якраз противно, буде дбати, щоб з читальні розносився православний дух.

Криницький „Лемек“ в 23 ч. хвалиться, що на отворенню читальні в Перегонині—Бодаках було аж два батюшки, та їм помагало двох москофіль інтелігентів, хоч вони оба сини гр.-кат. священників. Чудесна спілка. Знову в 22. ч. „Лемка“ читаємо, на відкриттю читальні Качковського в Яшковій було аж **трох**

батюшок. (Знаємо теж кількох батюшок, що були першої кляси п'яками). Рівнож треба згадати, що деякі читальні ім. Качковського мають у себе „wyszynk i sprzedaż trunków alkoholowych“, де в неділі і свята аж за дуже весело співаєтьс я п'яцькі брудні нісні і т. п. як є приміром в Перегримці, п. Ясло. Отже чи такі читальні із такими батюшками будуть ширити тверезість і гр.-кат. дух в парохіях підлеглих о. др. Масцюхові? В читальнях „Провітїти“ не було ані п'янтва, ані батюшок!

Збирайте лічничче зілля

Саме тепер по полях і левадах повнісько всякого цвіту. Від них бють такі запахи, наче хто розсилав дорогі пахощі. Кожний цвіт це лікарство проти якоїсь недуги. І в останніх літах лікарі щораз більше відвертаються від штучних фабричних ліків та наново повертаються до природних ліків. І щораз більше плекають тепер в Західній Європі лічничих рослин та збирають цвіт диких рослин. Так само і нам треба робити. Збираймо якнайбільше цвітів, щоб мати дома свою власну природну аптику. Можна мати на кожну недугу природний, пахучий лік.

Саме тепер цвітуть або в найближчих тижнях будуть цвисти такі лікувальні кущі або буряни:

Чорна бузина (базник). Чай з її білого цвіту дуже помічний на різні недуги, а найбільше проти простуди і водної пухлини.

Глуха кропива (медунка), Чистить кров і помагає при кровотоках і бігунці. Цвіт можна збирати ціле літо.

Кропива жигавка (жаруха) дрібнолиста, також дуже помічна. Запар з неї зганяє пухлину.

Кмін полевий помагає людям і худобі. У худоби зганяє зодму, скріплює апетит і збільшує молочність. За 1 кг. платять 1'30—2 зл.

Материнка (чабрик). Порошок з неї гоїть рани, а чай зганяє гази, усмирює кольки, лікує нирки.

Пол'як. Чай з його молоденького листя скріплює апетит, зганяє хробаків з шлунка а зілля полину вистрашує з постелі і хати бліх.

Рум'янок для різних напарювань придатний передусім для лікування худоби і повинен бути в кожній хаті.

Шальвія помагає проти червінки і зтяжної бігунки, а худобі проти прищипці.

Це ті найважніші лічничі зілля, які повинні бути на кожному господарстві, тепер їх найкраще збирати. Треба також через кооперативи навязати з аптиками торговельні звязки та доставляти лічничі зела. З цього можна мати великі доходи.

Даремний апетит!

По частих роздумуваннях не знає вже криницький „Лемко“ що робити, і в 24. ч. „сіє вітер“, радить всім кооперативам на Лемківщині здержатися з вступленнями до ревізійних союзів. Бо ото задумують москвофіли скликати „сіст“ делегатів усіх кооператив Лемківщини та рішити, до якого союзу мають вступати лемківські кооперативи.

Каже, що мають замір запросити на той „сіст“, і тоті кооперативи, які до того часу належали до Українського Ревізійного Союзу, бо він ці кооперативи уважає не за українські а „руські“. Бо до тих кооператив належать „руські люди“, вони дали гроши на їх основання, вони купують в них товари, вони то „лем“ намовлені священником або вчителем вписалися до Українського Союзу, не знаючи самі про це. І він не видить потреби, щоб нас того мало ділити.

Гей „Лемку“, „Лемку! Твоє „зріне“ сліпе!

Українські кооперативи на Лемківщині закладали лемки-українці і приступали до Українського Союзу з повною свідомістю того, що робять! Знай, що члени тих кооператив не є такі „мудрі“ як читачі твого „Лемка“. Їх не треба вести за ніс, бо вони самі знають, де піти. Знай, що жаден кацап не записався в члени української кооперативи на Лемківщині, дальше кацапи не купують в українській кооперативі на Лемківщині товарів, бо ворогують на неї.

Вони-то закладають у тих селах,

де є українські кооперативи, приватні склепи, щоб в той спосіб шкодити Українській Кооперативі. Знай, що вже всі українські кооперативи на Лемківщині вступили до вказаних союзів. Знай, що як би ми мали мати до діла з вами... то волимо мати до діла відразу з панамі. Знай, що власне через інтриги таких... кацапів відорвано нас від матірнього союзу, що тепер наше тіло, тільки з мусу належить до чужого союзу, але душа наша остала й остане українська.

Знай, що мало знайдеться в українській кооперативі на Лемківщині таких людей, щоб скривили душею і поробилися гадами! Рішення „сісту“ „обов'язує во первоє вас кацапов“. Дай же собі „Лемку“ вбити до своєї мізгівниці правду: „щоби сокіл боявся миші, того вже не буде!“ А як би так сталося „чудо“ і нас силою пхали до кацапського „корита“ то вихід є. Знай „Лемку“ що ми живемо, і будемо жити і без читалень „Просвіти“, і без кооператив! Даремні зусилля сильних міра сего: „Не скуєш души живої!“ Ти „Лемку“, віддай „концесію“, вимий руки, вичисти душу, — вдарися у груди і аж тоді пробуй затерати пропасть що, ділить нас. Бо ріжниці між нами велика та пропасть ще більша. Ми ховаємо вільну душу, а ви: „чуже сміття, грязь Москви!“ Тому коли прийдете залицятися до наших кооператив, почуєте солідарну, відповідь, вашу московську відповідь: Вон!

Арсен Яоуга.

Коня кують --- жаба ногу підставляє!

У нас на Лемківщині є кілька гімназіяльних учеників, що ледво покінчили чотири та найбільше шість клас. Одних усунули з гімназії, бо мали плохку голову і не дали собі ради з наукою, знову інших за зле і баярське поведіння. Тепер як зачуваємо, деякі мають намір податися на лемківську теологію, то значить, що хочуть вчитися на священників. Щоб когось прийняли вчитися на священника, то такий мусить мати скінчену ціну гімназію, (а не чотири класи чи шість) і мусить бути порядним та чесним молодцем. Один з тих, що має чотири класи і тепер хоче податися, доказує, що він мусить бути прийнятий, бо він „руський“ себто москвофіл, а таких лише буде як він каже, приймати Ап. Адміністратор. Кожний здорово думаючий признає, що москвофільство гімназіяльної матури не заступить, як і рівнож чужої дурноти і бая-

рки не закряє. Зрештою Ап. Адміністратор із укінченою гімназією має забагато москвофілів-кацапів, бо деякі з них ради хліба, а не апостольства хочуть іти вчитися на священника.

Коли такий вигнаний з гімназії і недокінчений студент, буде хвалитись, що буде священником, то скажіть йому: „Іване тримай бики, бо процесія іде“.

Іспит зрілості в сянській гімназії

В цьому шкільному році було в сянській гімназії у восьмій класі 45 учнів, з цього 10 українців. Із українців відступило від матури 2, один перепав при іспиті устнім, а здали: Всеволод Бажалук, Тадей Бурка, Василь Дідушак, Буньо, Мирослав Новицький, Мирослав Роман та Михайло Фіялка.

Вилазить шило з мішка

Пишуть нам свідомі громадяни Сянїччини, що московські недобитки, які розтягнули майно Бескида, задовжили Народний Дім, запропастили касу Бескида — тепер задумують основати в Сяноці „лемківський банк“. Жадають теж від теперішньої церковної влади звороту 6 тисяч злотих, виданих на різні кошти над творенням окремого „лемківського“ народу.

Знову задумують жирувати на біді нашого села, як це донедавна чинили. Була в Сяноці якась „московська молочарня“, так господарили кацапська, попиваючи „моцної“, що треба було нозгалт робити нові замовлення на молочарські машини в Боську, у Вороблику, у Вільхівцях, вишукуючи легковірних, щоб натягати їх на „рати“ — за якими скорим темпом егзекуції, процеси гнали у пропасть наше село. Маючи це на увазі, треба стерегти себе перед такими панками та їхніми банками. Село бідує, недоідає, немає заробітку, останню ложку молока від уст дитині віднімає, а „панки“ виплачують собі пенсії, бо й Стефанішинові треба 300 зл. місячно — це теж директор, Перелом наддиректор, Музичка (що виграв свою скрипку), комісар, Мицкови також дати 300 зл., бо йому належить! старшинувати, а інші заводники?! А це все коштом туманення села, наvertsаючи його на „віру“ відривання від рідного пня, щоб себе вдержати при жолобі, не зважаючи на нужду села.

Про такі подвиги добре знають в Чертежі, в Сянїчку, в Костарівцях, навіть Загіряни, Согорівці, Тирявці багато про це могли би переповісти. Але лишім „тамтих“, маючи їх на оці вистерігаймося большевицьких наймитів, бо народня приповідка каже, вигодувала собі кума вужа підлесняка, молоком його кормила, та як він підріс, зажер куму. А таких підлесняків тьма тьменна!

ЗНОВУ КАРАЮТЬ

Старство в Сяноці покарало громадянина із Мокрого Дмитра Журата с. Михайла, голову кружка Р.Ш. за уладження публичної забави. На ділі ця забава не відбулася, а справа представляється так: Кружок Р.Ш. рішив у Мокрім уладити для своїх членів забаву й повідомив про те старство. Тому, що до дня, в якому мала відбутись забава, не прийшла заборона зі старства, члени почали збиратися на забаву. Та прийшов поліціант і заборонив забаву. Забава не відбулася, але Дмитра Журата покарали за неї.

Засновуйте Кружки „Відродження“ у Вашому селі; через тверезість до добробуту

Бути Україні — чи не бути?

Важна розв'язка українського питання

„Українська справа, це одна з найбільших проблем, яка в скорому часі виставить на пробу європейських дипломатів“.

„Україна це великий і привітний край. Він багатий природними скарбами та його населення це приятний і гарний нарід“.

„Чому ж при творенні нових державних організмів на румовищах царської Росії, поминено Україну? Вона ж заслужувала на найбільшу увагу. Вона більша своїм простором від Німеччини, урожайніша від Франції, багатіша населенням від Польщі. Повстання незалежної, вільної Української Держави лежало не тільки в інтересі сорока мільйонів українців, але й у інтересі цілої Європи“...

„Добро цілої цивілізації Західної Європи вимагало, щоб в граничній полосі від Балтику по Чорне море повстало дві незалежні, густо заселені держави, які творили б зв'язок зі заходом і були заборолом проти азійського сходу. Такими державами мали й повинні бути Польща та Україна. Польщу визволено, але кудаж важнішу Україну залишено в совітському ярмі“.

„Українці, це народ, що від століть бореться проти перемагаючих сил, за свою незалежність. Він не піддається так легко й не прийме без спротиву на свої плечі тої влади, яка в усьому суперечить його традиції, ідеалам і змаганням, Розуміння незалежності й культури стоїть в українців у противенстві до політики, яку проводять сучасні совітські володарі на Україні. Українці знагають до демократизму, зате їх московські гнобителі пройняті засадами, які по суті є азійські, а спосіб російського думання веде до реакції й екстремізму“.

„Українці, ще ніколи впродовж своєї, повної болю, історії, не боролися так героїчно за незалежність, як тепер. А проте як мало людей знає про цю боротьбу, окуплену тисячами кривавих жертв?“.

„Нема сумніву, що коли б прийшлося вибирати поміж двома лихами, то українці воліли б вже німецьку владу ніж большевицьку. Але понад усе вони бажать стати незалежними“.

„Як перевести визволення України та оминати поновного її поневолення? Українці мають повне право до своєї спадщини по батьках. Вони повинні її здобути й держати в своїх руках, чим зроблять велику прислугу людству, допоможуть справі світового мира та охоронять цивілізацію“.

Та якими шляхами й засобами дійти до того, що зробити, щоб визвольні змагання українців знову

не зустрілися з ворожими настроями в Європі, оце „та проблема, яка в скорому часі виставить на пробу європейських дипломатів“.

Так говорить про Україну й українське питання **сер Верден Чілкот**, один з найвизначніших політиків консервативного табору Англії, в передовиці квітневого числа льондонського журналу „**Нейшенел**“...

Тож Брати Лемки пам'ятайте, щоб не було так як ми писали „Там де сонце сходить“. Вже тепер думайте, читайте та другому навчайте! Сила і добро народа, в руках народа; через свідомість до Великого завтра!

Бесіда цигана Афтана

— Не є то, як жити на тій золотій Лемківщині. Чловек сой нич не робит, на гущельках побренькує; часом як дакус скортит, піде сой капку лем на ковадло подзеленькати даяку сокиру, або мотику одогріти. А так то в зимі вилігується на післанську, а в літі до сонечка теплого. — Йой, які тоти лемки добри! Моя стара Катрена піде дідня по селі — ту яечка, ту масельце, там бандурку, а там даяку курку, або хліба і є цілий тиждень што їсти. Пожалується, скривиться, попросит, поплаче, поворожит, поциганит (небилаби циганка!), наплете глупств і газдині дітям од гамби однимают, а циганці дають.

— Кумо, дате хустку з лади, а я вам так пороблю, же зараз вам викриються злодіє. (А она сама вкрала). Баба вірит, отворят ладу, дає хустку (другу сама циганка тягне). І як ту не любити лемків, як ту не жити на Лемківщині?! Само ся просит. Словаки нас бют, мазури виганяют, румуни кажут нам забератися гет, мадяри не дают спокою. Кажут тяжко робити (а де ту чловек звик?!), і повідають, што занечищаме їм село. Одни лемки нич не гварят, ищи дають їсти. А як ми ся їм зато одплачаме? Наши баби висмотрят добрі, котрий газда богатий, до того ми хлопий идеме в ночи, найліпше літом, бо товди по роботі люди твердо сплят — і забераме лахи з комори, зерно, гроши, виводиме худобу до стайні. Та—ак! На полудни, або на півночи того бисме не зробили. Йой, бо там би нам показали, показали!! Аж би нам вшитки святи в очах поставали. А ту нич. Ищи ми їм даколи гуслі і баци погарачеме і кости поражуеме, як берутся нам на гуслях хліб одберати. Або возме циганка гус, ци куру, обіцят прине-

сти мотику, але буде ей газда видів хибаль на там-тім світі. Най ся навчит. Чого дає наперед?

Еей, але суг юж и дакотри мудрагеле помедже лемками! Такого то вам наша циганка оминат здалека. Ани попри його хижу не йде. Ой, так, так. Повідала моя Катрена, што в одній хижі газда ей барз гарді привитав, попросив сідати (шитки в хижі ся підсміхували), а кой она повіла, же ей не до сиданя, бо в ньой дома троє маленьких діточок, не є што до гамби взяти і она би просила хочлем кошничок бандур, газда одповів: Катрено, дістанете тільки, што аж не будете могли на плечи двигнути, лем вийдете нам за вершок помочи компері садити. Катрена сой мислит — ага хоче ня перехитрити — тай в ноги, а вшитки в хижі в сміх. Од товди през пів року виходила горі селом лем по тоту хижу. Далє не одважилася ити. Тепер оминат ей здалека гет аж поза воду.

Другій циганці трафилася ищи гірша пригода. Бяло полудне. Сонце дуже гріло. Она иде горі селом по хижам. Приходить під одну. Газда бив лем сам і побивав гонтами стріху. Зимов долі драбинов і далі до циганки: — А ти сяка така, як ти смієш здорова як невироблена гачура, приходи до мойой хижі жебрати?! Моя баба праує в поли, мало ся на сонци но спражит, а ти мі ту приходиш домагатися задармо жерти?! Марш мі з очий, бо тя тут зараз... Хопив за дровно і за ньов. На шестя не трафив. Пустился за ньом, але она юж била далеко. Зробила сой на носі такий натовканец, што лежала потім три тижні, так з нього текло. І до тепер ищи має в тім місци остиржін. Цілий рік вам не ходила до того села. І мислите зробилисме дашто тому газдови? Такого ани ми не рушаме. Але што аи било якби били таки шитки? Товди, аби з голоду не гмерати, хибаль муслиби ся шитки цигане до уцтивої роботи взяти. (пе. ес.).

ЛИСТУВАННЯ:

»Ванкає: чому не маємо дальшого тягу, ані відповіди?

Арсен Я.: кріського здоров'я бажасмо за все, теж Вас поважасмо і цінимо Ваші праці, бо добро Народа під кожним його оглядом це наш обов'язок!

Андрій Коцоловський з Львiва, Василь Жеребняк з Душатино, Василь Сухий з Доброї шляхи, та Михайло Скоплець з Вiвського мають запячену передплату по кінець червня 1936. р. Належність прислав добродій Осип Несевич з НьюЙорку, за що складасмо йому щирю подяку з братнім поздоровленням. Зокрема доносимо, що за осталу квоту будемо в дальній черзі слати «Дзвіночок» Васильові Семуху з Чногогорба та Петрові Гіба в Ясінці к. Гладинава.

Ст. Варколяк: написали, помісцасмо, щиро здоровинно.

За твоє жито, ще тебе бито

Михайло Поливка з Крижівки від довшого часу завважив, що фірмани йдучи до Криниці з товарами, „купують“ на його полі конюшину для своїх коней. Та ні разу не міг їх зловити.

Аж у понеділок 17. VI. ц. р. спостеріг, як кількох „гостів“ „газдувало“ в його конюшину.

Не думавши довго сів на коня та побіг, щоб їх зловити.

Та драбуги вздріли властителя, сіли до воза і гайда втікати.

Михайло добіг їх, скочив з коня, і вхопив їхні коні за поводи. Однак не був в силі втримати і впав коням під ноги, що возом переїхали по ньому. Драбуги поїхали, а на дорозі остався Михайло потовчений на цілому тілі, з тяжкими ранами та розбитою лопаткою.

Драбів переловили в Бересті хлопці та віддали поліції, а Михайла відвезено до шпиталю в Новім Санчі.

Кожний свідомий українець передплачує місячник

„РІДНА МОВА“

Передплата 6 зл. річно. 3 зл. піврічно.

Редагує Проф. Др. Іван Огієнко.

Адреса:

Warszawa, ul. Stalowa 25 m. 10

СТЕРЕЖЕНОГО БОГ СТЕРЕЖЕ

Підчас блискавиць і громів не держати при собі сталевих предметів та різних металів.

Перед кількома днями в селі **Суковате**, ліського повіту, стався зворушаючий випадок. Грім убив на смерть молоду дівчину Теклю Кацко, доньку вдови Марії. Покійна гнала перед вечором худобу з поля та при грудях несла завинені сталеві дроти, якими виплітала з вовни светер. Зірвалася буря з громами, в часі якої знайшла смерть молода дівчина.

Сильно покручені дроти свідчать, що вони стягнули грим. Не вільно також вистоювати під високими деревами в часі бурі; дуже небезпечно летіти скоро підчас громів. Найкраще ховатися до хати, як бачимо, що наближується чорна хмара. А то не трудно зійти на біду. Нещастя не спить, лем по людях ходить. Не даром кажуть: без Бога, ані до порога!

Велику народню працю зробіте, як кожний передплатник приєднає „Нашому Лемкові“ нового передплатника

Проф. І Филипчак Віче в Сяноці в 980 р.

(продовження.)

— Тепер з Чехії та з Польщі грозить нам небезпека: вигнані звідтам словянські священики оповідають нам, що оба ці народи збираються проти нас війною, щоби нас силою змусити, як і словаків, чехів та поляків до прийняття їхнього римського обряду! Оповідують, що нарід простий в Польщі дуже плавав за словянським богослуженням і в деяких місцевостях тайно піддержується його, а віче від латинських та німецьких проповідників, які вогнем і мечем ширять Христову віру... Такий є стан річі. Дятого я скликав вас, дорогі браття, карпати, дайте раду, як нам бути і що робити. Чи ждати чехів та ляхів, най з нами роблять, що хочать, чи шукати собі других приятелів, щоби нас взяли під свій покров, бо ми самі в собі не устоїмося? Чи гинути нам добровільно в чеськім, чи польськім багні, чи прямувати нам на схід до руського моря, до деревлян, дулібів та київських полян, котрі нам по крові близькі та рідніші, як чехи...

По промові князя Якуна, забрав голос стрижівський воевода Малуш і сказав так:

— Дорогі браття карпати! Я знаю, що світло Христової віри прийшло до нас зі сходу перед 100 роками. Зі сходу прийшло до нас спасення душ наших, так само на сході повинні ми шукати спасення нашого тіла. На схід від нас станула велика і могуча держава всіх руських племен з осередком у великім годі Києві і засіяла ясным блеском під віщим Олегом, хоробрим Святославом і великим Володимиром. Там обіднались уже всі наші українські племена, лише ми одні карпати, висунені на захід, розвкнені по обох боках Карпатських гір між Сяном і Попрадом, стоїмо якомсь нерішучо. Минули вже часи, коли кожне племя словянське жило самостійним життям під рукою воеводів та жупанів. Нині дивимося і бачимо, що навкруги нас повстають сильні держави! Поодинокі племена лучаться разом для спільної оборони перед сильним ворогом. На очах наших покоління на заході і на сході, на півночі і полудні повстали сильні держави. Ми лишень одні в самій середині Європи остали племенем неприєднаним на правду до жадної із цих великих держав.

Був час перед 60—70 роками, коли приєднав нас віщий Олег до української могучої держави, був час коли наші предки помагали приби-

вати щити до брам Царгороду ми вже були певні, що місце наше на лоні великої Матері Руси-України нам запевнене і ніхто про нас не забуде.

Однак по смерті вішого Олега якомсь там над Дніпром про нас забули, насунулись на нас західні сусіди і хочать нам накинати свої відмінні звичаї та віру...

Але не тамтуда нам дорога! Ми належимо до українських племен, ми повинні вже обіднатись з Києвом і своїх рідних братів триматись пріпко. На сході наше спасення, а не на заході!!! (Докінчення буде).

Теперішні фахівці...

(Сумна сміховинка)

Скрутний час настав брате — Тяжко на хліб заробити.

Та у світі таке вже ся водить,

Що криза нові „фахи“ родить...

І так: шевців, що з охоти

Близькому шиють чоботи...

Рибаків, що мають хибу:

У мутній воді ловлять рибу...

Пісківців, що так сказати,

Всім пісок в очі сипати

Люблять. Голярів чимало,

Голять без мила кого попало...

Іпташників сила,

Що їм всяка птиця мила,

Та сім сорік за хвості,

Хотілиб тримати ці пакости!

Тай мельників ціла згряя,

Всяк язиком вивертає,

Меле без цілі і броду

Щоб принести людям... шкоду!..

Не думайте, що не стає

Проповідників, — кожний знає

Кільки в нас охочих буде,

Щоб водити за ніс людей...

А летунів хиба мало? —

Що в чуже літають стало

І хоч не сіють, не жнуть,

З воздуха собі живуть...

І криничаки штурка рі зародились,

Такі собі, що й не снились,

Бо вміють вони багато —

В... чоботі пальцем кивати...

Є і графологі вчені,

Студіюють... чужі кишені,

Та як почують письмо носом

Утікають — там де просо...

Копачів маєм охочих,

„Благондобожних“, робочих,

Радо гребуть під нас ямки

Щоб... самим дістатись тамки...

Не журіться чесні люде,

Крізі скоро кінець буде;

Трісне — згине наш той боляк!

Так все каже і Ваш

Вархоляк.

Неотримані числа „Нашого Лемка“, реклямуйте. Реклямація вільна від поштової оплати.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ: За текстом, серед звич. оголошень: Ціла стор. 300 зол.; пів стор. — 150 зол.; чверть стор. — 75 зол.; одна осьма стор. — 40 зол. Сторінка має 3 шпальти — за 1 мм. на 1-ну шпальту — 30 сот., оголошення в тексті — 45 сот. на 1 сторінці — 60 сот.. Дрібні оголошення за слово 10 сот.